
Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2023-10-04

Diarienummer 0505/23

Handläggare

Nina Wallgren

Telefon: 031-368 34 72

E-post: nina.wallgren@kultur.goteborg.se

Axel Grimlund

Telefon: 031-368 34 84

E-post: axel.grimlund@kultur.goteborg.se

Myriam Mazzoni

Telefon: 031-368 34 91

E-post: myriam.mazzoni@kultur.goteborg.se

Yttrande till kommunstyrelsen över motion av AnnaSara Perslow (C) och Emmyly Bönfors (C) om att se över kriterier för lokalbidrag till föreningar

Förslag till beslut

I kulturnämnden

1. Kulturnämnden avstyrker motion av AnnaSara Perslow (C) och Emmyly Bönfors (C) om att se över kriterier för lokalbidrag till föreningar.
2. Kulturnämnden översänder förvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande till kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige har översänt en begäran om yttrande över motion av AnnaSara Perslow (C) och Emmyly Bönfors (C) om att se över kriterier för lokalbidrag till föreningar som fördelas av idrotts- och föreningsnämnden. Bakgrunden som uttrycks i motionen, är ett stort behov av lokaler, inte minst hos det fria kulturlivet och syftar till att se över om även kulturföreningar och andra aktörer inom föreningslivet kan omfattas av lokalbidraget. Kulturnämnden ska yttra sig över motionen senast 7 november 2023. Motionen har översänts till kulturnämnden, idrotts- och föreningsnämnden samt socialnämnd Centrum för yttrande.

Förvaltningen har granskat idrotts- och föreningsnämndens grundläggande kriterier och kriterier för aktivitetsbidragsgodkännande, anvisningar för lokalbidrag samt *Idrotts- och föreningsnämndens anvisningar för föreningsbidrag 2023*.

Förvaltningen ser positivt på motionens ansats att tillgängliggöra fler resurser för att stärka kulturlivets möjlighet till lokalhållning och dess förutsättningar att verka i staden i enlighet med stadens kulturprogram. Det fria kulturlivets tillgång till lokaler samt rimliga hyror är avgörande för att säkerställa en kulturell infrastruktur i staden.

Förvaltningen bedömer dock motionens avgränsning att se över kriterierna för snäv för att uppnå motionens önskade effekt. Lokalbidragets kriterier utgår från *Göteborgs stads Riktlinjer för föreningsbidrag* samt *Idrotts- och föreningsnämndens anvisningar för föreningsbidrag 2023*.¹ Det innebär att även om kriterier för lokalbidraget ses över och justeras skulle flertalet kulturaktörer inte vara kvalificerade att söka bidraget utifrån avgränsningar i ovannämnda riktlinjer och anvisningar.

Utifrån en sammantagen bedömning föreslår förvaltningen nämnden att avstyrka motionen om att se över kriterier för lokalbidrag till föreningar.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Förvaltningen konstaterar under 2023 att flera väletablerade organisationer, antingen i ansökan om kulturstöd eller genom direkt kontakt, beskriver att verksamheter påverkas negativt av den generella kostnadsutvecklingen. Organisationer som erhåller Verksamhetsstöd från kulturnämnden vittnar om hyreshöjningar som ökat i högre takt än kulturstödet. Det gäller både de som hyr av privata fastighetsbolag som av kommunala bolag. Frågan om rimliga lokal- och hyreskostnader bedöms vara avgörande för flera aktörers framtid inom det fria kulturlivet. Förvaltningen konstaterar i rapporten *Redovisning av tre uppdrag: anpassning av verksamhet, IT och digitalisering samt uppföljning av organisation* att kulturstöden inte har ökat i takt med den generella kostnads- och befolkningsutvecklingen (KN 230619 §144).

Motionen inkluderar inte behovet av ökad finansiering för att fler organisationer inom kulturlivet och andra aktörer ska kunna ta del av lokalbidraget. Förvaltningen bedömer även att tillskott av medel för att möta lokalkostnadsbehov är en förutsättning för att intentionen i motionen ska uppnås.

Bedömning ur ekologisk dimension

Kulturförvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Den sociala och kulturella dimensionen av ett hållbart samhälle samspelar med varandra. Kultur ökar förståelsen mellan människor och bygger tillit. Att ta del av och att utöva konst och kultur har en dokumenterad effekt på hälsa och välbefinnande, vilket främjar social hållbarhet och en hållbar livsstil. Det fria kulturlivet bidrar till ett kulturellt och demokratiskt fritt samhälle och stärker yttrandefriheten. Flera kulturaktörer arbetar inkluderande utifrån ett socialt engagemang, bland annat genom samarbeten med organisationer från civilsamhället och konstnärliga gestaltningar av människors berättelser. Konstnärliga och kreativa verksamheter skapar kulturella mötesplatser för människor i olika åldrar och med olika bakgrunder i skilda delar av staden.

¹ Se [Göteborgs stads Riktlinjer för föreningsbidrag till civilsamhället](#) och [Idrotts- och föreningsnämndens anvisningar för föreningsbidrag](#)

Det fria kulturlivet spelar en avgörande roll för att stadens invånare ska få tillgång till ett brett och mångfacetterat kulturutbud. Med sitt utbud når stadens fria aktörer en publik om drygt en och en halvmiljon i hela Göteborg. En förutsättning för att det fria kulturlivet ska kunna verka i staden och bidra till en hållbar kulturstad är långsiktiga stöd och stabila förutsättningar för sina konstnärliga och kulturella verksamheter, speciellt för lokaler och driftskostnader.

Bilagor

1. Motion av AnnaSara Perslow (C) och Emmyly Bönfors (C) om att se över kriterier för lokalbidrag till föreningar.
2. Kulturnämndens Riktlinjer för kulturstöd till det fria kulturlivet.

Expedieras till

Kommunstyrelsen.

Ärendet

Kommunfullmäktige har den 22 juni översänt motion av AnnaSara Perslow (C) och Emmyly Bönfors (C) om att se över kriterier för lokalbidrag till föreningar till kulturnämnden, idrotts- och föreningsnämnden samt socialnämnd Centrum för yttrande senast den 7 november 2023.

Beskrivning av ärendet

Av motionen framgår att lokalbidraget i hög utsträckning är anpassat för idrottsföreningar, bland annat genom att föreningar behöver vara aktivitetsbidragsgodkända från idrotts- och föreningsförvaltningen för att kunna söka lokalbidraget. Detta leder enligt motionen till att andra föreningar hamnar utanför. Motionärerna framhåller att många andra föreningar, inte minst inom det fria kulturlivet, är i stort behov av lokaler för att kunna verka i staden.

Motionen föreslår att ge i uppdrag till idrotts- och föreningsnämnden att tillsammans med kulturnämnden se över kriterierna för lokalbidraget till föreningar, med inriktningen att ”kulturföreningar och andra aktörer inom föreningslivet i större utsträckning ska ha möjlighet att ta del av bidraget”.

Förvaltningens beredning av ärendet

Förvaltningen har granskat idrotts- och föreningsnämndens grundläggande kriterier och kriterier för aktivitetsbidragsgodkännande samt anvisningar för lokalbidrag².

Kulturförvaltningen har utifrån lokalkostnader gjort en genomgång av kulturnämndens befintliga monetära stöd. Även stadens arbete med hyresmodellen och det nyligen antagna Göteborgs Stads Plan för kulturprogrammet 2023–2026 beaktats i beredningen av ärendet då dessa påverkar det fria kulturlivets förutsättningar vad gäller lokalbehov och hyresnivåer. Förvaltningen har haft kontakt med de andra två remissinstanserna idrotts- och föreningsförvaltningen samt socialförvaltningen Centrum.

Idrott- och föreningsnämndens lokalbidrag

Lokalbidraget är en bidragsform som kategoriseras under stöd för anläggningar i *Idrotts- och föreningsnämndens anvisningar för föreningsbidrag 2023*. Nämndens anvisningar tar sin utgångspunkt i *Göteborgs stads riktlinjer för föreningsbidrag till civilsamhället*.

Lokalbidraget är ett stöd som kan ges till ideella aktivitetsbidragsgodkända föreningar som bedriver aktiviteter i egna lokaler eller i hyrda lokaler med kontrakt på minst ett år. Lokalbidragets utformning innehåller flera nivåer som styr vilka föreningar som kan beviljas bidrag. Bidragets utformning är anpassat för idrotts- och föreningsnämndens specifika uppdrag och målgrupper.

Idrotts- och föreningsnämndens grundläggande kriterier tillåter endast ideella och aktivitetsbidragsgodkända föreningar att söka bidrag. Beslutet om aktivitetsbidrag fattas av idrotts- och föreningsförvaltningen och baseras bland annat på föreningens antal medlemmar och aktiviteter. Medlemmars personnummer ska redovisas och de utpekade målgrupper som föreningar ska vända sig till för att bli godkända för aktivitetsbidrag är barn och unga 7–25 år, äldre över 65 år samt personer med funktionsnedsättningar. Föreningar kan inte få lokalbidrag för lokalkostnader i samband med arrangemang där besökare betalar entréavgifter. Såväl i riktlinjer för föreningsbidrag som i idrotts- och

²Idrotts- och föreningsnämndens anvisningar för föreningsbidrag 2023

föreningsnämndens grundläggande kriterier finns krav på att aktiviteter ska ske i helt rök- och alkoholfria miljöer.

Lokalbidragets ersättning baseras i sin tur på antalet aktivitetsbidragsgodkända medlemmar med olika ersättningsnivåer utifrån kön och ålder samt årskostnader och hyresintäkter. Utifrån kulturförvaltningens kännedom finns idag inget överskott i budgeten för vare sig lokalbidraget eller idrotts- och föreningsnämndens andra stöd och det råder redan stor konkurrens om medlen.

Riktlinjer för bidrags- respektive stödgivning

Idrotts- och föreningsnämndens bidragsgivning regleras utifrån *Göteborgs stads riktlinje för föreningsbidrag till civilsamhället* samt *Idrotts- och föreningsnämndens anvisningar för föreningsbidrag 2023*.

Kulturnämndens riktlinjer för kulturstöd till det fria kulturlivet styr fördelningen av kulturstöd. Riktlinjerna är utformade för att möta målsättningarna i Göteborg stads kulturprogram och utifrån det fria kulturlivets särskilda förutsättningar och behov. Kulturnämndens riktlinjer harmonierar delvis med *Göteborgs stads riktlinje för föreningsbidrag till civilsamhället*, men gör särskilda avsteg. Detta för att värna principen om armlängds avstånd för att motverka påverkan av det konstnärliga innehållet såväl som styrning av det fria kulturlivets organisering. Avstegen gäller några av de grundläggande kriterier för bidragsgivning som den stadengemensamma riktlinjen för föreningsbidrag anger och som idrotts- och föreningsnämndens anvisningar vilar på.

Kulturnämndens nuvarande förutsättningar att möta lokalkostnader

I dagsläget är det möjligt att söka stöd för lokalkostnader, som en del av de totala kostnaderna för verksamheten som bedrivs, inom ramen för flera av kulturnämndens stödformer. Fasta lokalkostnader kan sökas inom de årsbaserade stöden Verksamhetsstöd, Riktat stöd och Ateljéstöd, medan tillfälliga lokalkostnader kan sökas inom projektstöden. Lokalkostnaden är generellt den största utgiftsposten för aktörer som söker kulturnämndens stöd. Exempelvis utgjorde minst hälften av totala summan som beviljats i Verksamhetsstöd 2020 av lokalkostnader.

Kulturförvaltningen har nyligen i *Redovisning av tre uppdrag: anpassning av verksamhet, IT och digitalisering samt uppföljning av organisation* konstaterat att det inte är utformningen av kulturstöden i sig som utgör hinder för det fria kulturlivet utan bristen på resurser (KN 230619 §144). Kulturnämndens nuvarande ram för kulturstöd hade redan före den stegrande inflationen begränsade möjligheter att möta den generella kostnadsutvecklingen. Många aktörer och projekt söker medel för att täcka lokalkostnader som inte kan mötas upp inom nämndens nuvarande budgetram.

Pågående insatser i staden

Det pågår två större insatser i staden som förvaltningen bedömer har särskild betydelse för det fria kulturlivets förutsättningar vad gäller lokalbehov och hyresnivåer.

Göteborgs stads hyresmodell för kultur- och föreningsliv

2021 introducerade staden en hyresmodell med syfte att subventionera hyror för kultur- och föreningsaktörer. Enligt hyresmodellen ska kultur- och föreningslokaler som ägs av kommunala fastighetsägare hyras ut av idrotts- och föreningsförvaltningen till en subventionerad hyra i relation till den marknadsmässiga hyran. Ett inträde i modellen kan därför innebära en lägre hyra för vissa och en höjd hyra för andra hyrestagare, även om

modellhyran är subventionerad i relation till en marknadsmässig hyra. För att godkännas i modellen ska hyresgästen uppfylla någon av de stöd- och bidragsgivande nämndernas riktlinjer och kriterier.

Hyresmodellen samordnas av lokalförmedlingen inom idrotts- och föreningsförvaltningen. Kulturförvaltningen bistår i bedömning och tolkning av kulturnämndens riktlinjer i de fall det är en kulturaktör som föreslås ingå i modellen. Modellen är fortfarande under utveckling och har ännu inte utvärderats.

Göteborgs Stads Plan för kulturprogrammet 2023–2026

Planen för kulturprogrammet antogs i kommunfullmäktige 2023-03-23 § 14. Enligt handlingsplanen insats 6, *Stärka kulturens roll i samhällsutvecklingen*, ska tillgången till verksamhetslokaler och ytor för kultur öka i samverkan med kommunala och privata fastighetsaktörer. Inom insatsen finns aktiviteten att öka samverkan mellan ett antal förvaltningar och bolag i staden för att skapa förutsättningar för kreativa verksamheter och kulturella mötesplatser i befintliga miljöer. Den nyligen inrättade kulturlotsfunktionen på kulturförvaltningen är en del av denna insats. Förvaltningen har huvudansvar för insatsen och flera andra väsentliga förvaltningar och bolag har delansvar.

Förvaltningens bedömning och förslag

Kulturförvaltningen bedömer motionens avgränsning att se över kriterierna för snäv för att kunna ge motionens önskade effekt. Lokalbidragets kriterier vilar mot *Göteborgs stads Riktlinjer för föreningsbidrag* samt *Idrotts- och föreningsnämndens anvisningar för föreningsbidrag 2023*. Det innebär att även om kriterier för lokalbidraget ses över och justeras skulle flertalet kulturaktörer inte vara kvalificerade att söka utifrån både avgränsningar i de stadengemensamma riktlinjerna samt idrotts- och föreningsnämndens anvisningar för föreningsbidrag.

Förvaltningen instämmer i motionärernas bedömning att det fria kulturlivets behov av lokaler samt rimliga hyror är avgörande för att säkerställa en kulturell infrastruktur i staden. Hyres- och lokalkostnader är vid sidan av löner och ersättningar ofta de största utgiftsposterna för aktörer inom det fria kulturlivet. Förvaltningen har återkommande rapporterat om hur kulturstöden inte räknas upp i relation till den generella kostnadsutvecklingen. Förvaltningen har även nyligen konstaterat i *Redovisning av tre uppdrag: anpassning av verksamhet, IT och digitalisering samt uppföljning av organisation* att det inte är utformningen av kulturstöden i sig som skapar hinder för det fria kulturlivet utan bristen på resurser att möta kostnadsutvecklingen och behov (KN 230619 §144). Den pågående urholkningen av kulturstödet, samt det faktum att en ökad andel av beviljade medel går till lokal- och hyreskostnader, innebär i praktiken mindre medel till konstnärlig och kulturell verksamhet. Detta leder till minskad tillgång till kultur för stadens invånare.

Förvaltningen välkomnar motionens ambition att tillgängliggöra fler resurser för att möta kulturaktörers lokalbehov. Motionen inkluderar dock inte behovet av ökad finansiering för att fler föreningar inom kulturlivet och andra aktörer ska kunna ta del av lokalbidraget. Enligt Idrotts- och föreningsförvaltningen råder det redan i dagsläget konkurrens om lokalbidraget. Förvaltningen bedömer därför att en ökad budget för lokalkostnader är en förutsättning för att intentionen i motionen ska uppnås, oaktat om det är i form av lokalbidrag eller kulturstöd. Utan tillskott ökar konkurrensen ytterligare mellan de olika målgrupper för stöd- och bidragsgivning som staden prioriterar. Förslaget

riskerar därmed att få liten verkan för kulturaktörer och negativ verkan för de målgrupper som idag framför allt är mottagare av lokalbidraget.

Kulturförvaltningen ser positivt på motionens ansats och långsiktiga syfte att förbättra förutsättningarna för det fria kulturlivet att verka i staden i enlighet med stadens kulturprogram. Utöver ett tillskott av monetärt stöd, skulle en utbyggnad av hyresmodellen med ökad hyressubvention och fler ändamålsenliga lokaler inom modellen samt arbetet med stadens insatsområde *Stärka kulturens roll i samhällsutvecklingen*, sammantaget utgöra verkningsfulla insatser för att stärka förutsättningarna för lokalhållning för stadens kulturliv.

Utifrån kontakt med de andra två remissinstanserna idrotts- och föreningsförvaltningen och socialförvaltningen Centrum uppfattar förvaltningen att de i ett beredande stadiet gör liknande bedömning som kulturförvaltningen.

I en sammantagen bedömning föreslår förvaltningen därför att kulturnämnden avstyrker motionen om att se över kriterierna för lokalbidrag till föreningar.

GÖTEBORGS STADS KULTURFÖRVALTNING

Anna Rosengren

Sofia Lubian

Förvaltningsdirektör

Avdelningschef, Kultur- och samhällsutveckling

Handling 2023 nr 144**Motion av AnnaSara Perslow (C) och Emmyly Bönfors (C) om att se över kriterier för lokalbidrag till föreningar**

Göteborgs föreningsliv är väldigt differentierat. Här finns allt från den stora idrottsföreningen till den lilla teatergruppen. Många av våra aktiva föreningar är i behov av lokaler. Inte minst det fria kulturlivet skriker efter lokaler för att kunna genomföra sin verksamhet. I Göteborg kan de föreningar som uppfyller vissa kriterier ansöka om lokalbidrag. Dessa kriterier är i mångt och mycket utformade för idrottsrörelsen, medan andra föreningar med samma behov hamnar utanför. Exempelvis är det ett krav att föreningen även är godkänd för aktivitetsbidrag från Idrotts- och föreningsförvaltningen. Detta gör att många föreningar inte har möjlighet att ansöka om lokalbidrag, även om behovet finns. Genom en revidering av riktlinjerna hoppas Centerpartiet att fler former av föreningsliv ska få möjlighet att ta del av lokalbidraget. På så sätt skapar vi förutsättningar för ett än mer blomstrande föreningsliv i Göteborg.

Förslag till beslut i kommunfullmäktige:

Idrotts- och föreningsnämnden får i uppdrag att tillsammans med kulturnämnden se över kriterierna för lokalbidrag. Inriktningen är att även kulturföreningar och andra aktörer inom föreningslivet i större utsträckning ska ha möjlighet att ta del av bidraget.

AnnaSara Perslow (C)**Emmyly Bönfors (C)**

Göteborgs
Stad

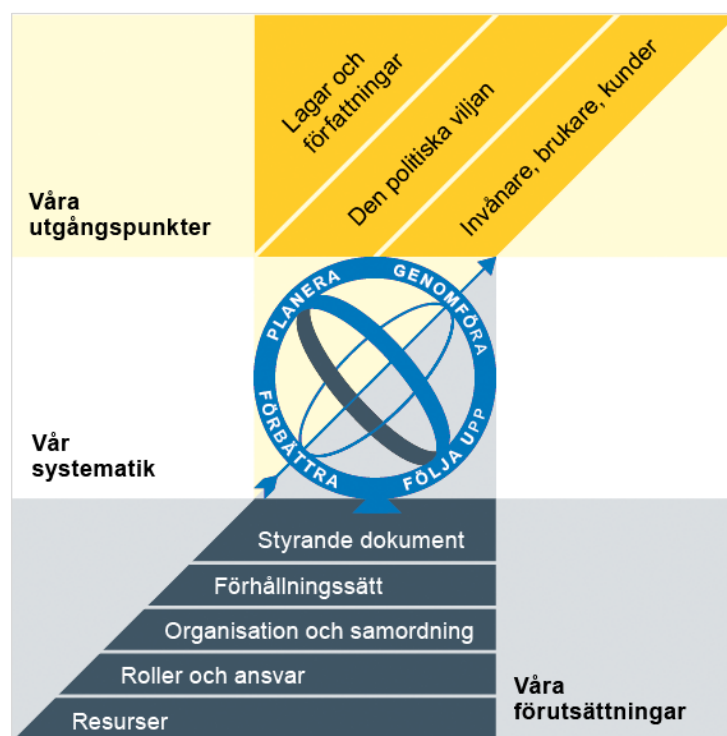
Kulturnämndens riktlinjer för kulturstöd till det fria kulturlivet

Reglerande styrande dokument

Policy
► Riktlinje
Regel
Anvisning
Rutin
Instruktion

Göteborgs Stads styrsystem

Utgångspunkterna för styrningen av Göteborgs Stad är lagar och författningar, den politiska viljan och stadens invånare, brukare och kunder. För att förverkliga utgångspunkterna behövs förutsättningar av olika slag. Stadens politiker har möjlighet att genom styrande dokument beskriva hur de vill realisera den politiska viljan. Inom Göteborgs Stad gäller de styrande dokument som antas av kommunfullmäktige och kommunstyrelsen. Därutöver fastställer nämnder och bolagsstyrelser egna styrande dokument för sin egen verksamhet. Kommunfullmäktiges budget är det övergripande och överordnade styrande dokumentet för Göteborgs Stads nämnder och bolagsstyrelser.

Om Göteborgs Stads styrande dokument

Göteborgs Stads styrande dokument är våra förutsättningar för att vi ska göra rätt saker på rätt sätt. De anger vad nämnder/styrelser och förvaltningar/bolag ska göra, vem som ska göra det och hur det ska göras. Styrande dokument är samlingsbegreppet för dessa dokument.

Stadens grundläggande principer såsom demokratisk grundsyn, principer om mänskliga rättigheter och icke-diskriminering omsätts i praktisk verksamhet genom att de integreras i stadens ordinarie beslutsprocesser. Beredning av och beslut om styrande dokument har en stor betydelse för förverkligandet av dessa principer i stadens verksamheter.

De styrande dokumenten ska göra det tydligt både för organisationen och för invånare, brukare, kunder, leverantörer, samarbetspartners och andra intressenter vad som förväntas av förvaltningar och bolag. De styrande dokumenten ligger till grund för att utkräva ansvar när vi inte arbetar i enlighet med vad som är beslutat.

Styrande dokument			
Kommunala föreskrifter		Planerande och reglerande styrande dokument	
Normgivning mot enskild	Riktade styrande dokument	Planerande styrande dokument	Reglerande styrande dokument

Dokumentnamn: Kulturnämndens riktlinjer för kulturstöd till det fria kulturlivet			
Beslutad av:	Gäller för:	Diarienummer:	Datum och paragraf för beslutet:
Kulturnämnden	Kulturnämnden	0410/17	2018-11-27 §177
Dokumentsort:	Giltighetstid:	Senast reviderad:	Dokumentansvarig:
Riktlinje	2019-06-01	[Datum]	Sektorchef Fri konst och kultur
Bilagor: [Bilagor]			

Innehåll

Inledning	3
Syftet med denna riktlinje.....	3
Vem omfattas av riktlinjen	3
Bakgrund	3
Lagbestämmelser	3
Koppling till andra styrande dokument	3
Vägledning och avsteg.....	4
Definition av kulturstöd	4
Kulturpolitik.....	4
Göteborgs Stads kulturprogram.....	4
Riktlinjer och regler.....	4
Likabehandling och principen om armlängds avstånd	4
Göteborgs Stads riktlinjer för föreningsbidrag till civilsamhället.....	4
Kulturnämndens förhållningssätt till Göteborgs Stads riktlinjer för föreningsbidrag	5
Avsteg från kulturnämndens riktlinjer.....	5
Stödjande dokument.....	5
Kulturnämndens riktlinjer för kulturstöd	6
Kulturnämndens grundläggande kriterier för kulturstöd	6
Göteborgs Stads grundläggande kriterier för föreningsbidrag	7

Inledning

Syftet med denna riktlinje

Kulturnämnden har enligt sitt reglemente till uppgift att fastställa kriterier för bidragsgivning och beslut om stöd och stipendier till kulturell verksamhet och fria kulturutövare. Syftet med riktlinjerna är att klargöra kulturnämndens förhållningssätt och prioriteringar avseende fördelning av kulturstöd till det fria kulturlivet.

Vem omfattas av riktlinjen

Riktlinjerna gäller tills vidare för kulturnämnden. Riktlinjerna avser styrningen av fördelning av kulturstöd till det fria kulturlivet.

Till det fria kulturlivet räknas här såväl organisationer som enskilda aktörer. Det definieras som organisationer som är bildade av medlemmarna själva och personer som arbetar på eget uppdrag, utan offentlig huvudman. En stor del av det fria kulturlivet bedriver yrkesmässig verksamhet.

Bakgrund

Kulturnämnden beslutade 2017-02-09 att ge förvaltningen i uppdrag att se över kulturstödet och utskottet för kulturstöd. En slutredovisning av uppdraget lämnades till kulturnämnden 2018-04-24. Kulturnämnden beslutade 2018-05-22 om förändrade stödformer och att ge förvaltningen i uppdrag att utforma riktlinjer och kriterier för kulturstöd enligt förslagen i översynen.

Uppdraget innebär att Göteborgs Stads kulturprogram som antogs 2013 ska förtydligas i riktlinjer för kulturstöd samt att stödformerna förändras enligt kulturnämndens beslut.

Lagbestämmelser

Riktlinjerna för kulturstöd hänvisar till gällande lagstiftning. Relevanta lagar för kulturnämndens riktlinjer är bland annat kommunallagen, diskrimineringslagen och bokföringslagen.

Koppling till andra styrande dokument

- Göteborgs Stads kulturprogram
- Göteborgs Stads riktlinjer för föreningsbidrag till civilsamhället
- Jämlikt Göteborg
- Besöksprogrammet
- Näringslivsprogrammet
- Innovationsprogrammet

Vägledning och avsteg

Definition av kulturstöd

I kulturnämndens riktlinjer för kulturstöd används ordet *kulturstöd* i betydelsen ekonomiskt stöd. Enligt stadens generella definition är bidrag ett monetärt stöd medan ett stöd även kan vara icke-monetärt. I Göteborg, liksom inom kultursektorn generellt, är benämningen kulturstöd väl etablerad. Benämningen kulturstöd anger i sammanhanget att det monetära stödet mer är att likna vid en investering än ett bidrag som kan indikera ekonomisk förlust.

Kulturpolitik

De nationella kulturpolitiska målen styr den nationella kulturpolitiken. Målen fungerar även som vägledning för den regionala och kommunala kulturpolitiken. De inleds med: *”Kulturen ska vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund. Alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet. Kreativitet, mångfald och konstnärlig kvalitet ska präglade samhällets utveckling.”*

Göteborgs Stads kulturprogram tar sin utgångspunkt i de nationella målen och förhåller sig även till regionala mål som formulerats utifrån Västra Götalandsregionens kulturstrategi.

Göteborgs Stads kulturprogram

Göteborgs Stads kulturprogram värnar den fria konstens betydelse för en hållbar och demokratisk samhällsutveckling. Göteborgs Stads kulturprogram utgår från tre dimensioner: konstpolitik, kulturpolitik och kulturplanering. Kulturprogrammet innehåller även strategiska mål för respektive område. Kulturprogrammet genomsyrar kulturnämndens riktlinjer för kulturstöd.

Riktlinjer och regler

Riktlinjer för kulturstöd är ett reglerande styrdokument på en övergripande nivå, som sedan följs av regler per stödform. Regler anger syftet med varje stödform, vem som kan söka, för vilken tidsperiod man kan söka stöd och vilka eventuella beloppsgränser som gäller.

Likabehandling och principen om armlängds avstånd

Kulturnämndens stödformer ska hanteras enligt principen om likabehandling i enlighet med kommunallagen. Kulturnämndens stödformer ska även hanteras enligt principen om armlängds avstånd. Det innebär att det finns en politisk styrning via policydokument, riktlinjer och regler, men att det inte ska finnas politisk styrning i prioriteringarna av det konstnärliga innehållet. Göteborgs Stads kulturprogram hävdar konstens oberoende och integritet.

Göteborgs Stads riktlinjer för föreningsbidrag till civilsamhället

Göteborgs Stad arbetar med ett förslag till gemensamma riktlinjer för föreningsbidrag till civilsamhället. Riktlinjerna anger grundläggande kriterier för föreningar som beviljas bidrag till sin föreningsverksamhet som på olika sätt bidrar till ett rikt civilsamhälle med utgångspunkt i stadens värdegrund. Riktlinjerna för föreningsbidrag anger även hur processen från *Ansökan* till *Redovisning och uppföljning* ska hanteras på ett likartat sätt i hela staden.

Kulturnämndens förhållningssätt till Göteborgs Stads riktlinjer för föreningsbidrag

Delar av stadens grundläggande kriterier för föreningsbidrag tillämpas i riktlinjer för kulturstöd. De kompletteras med kulturnämndens egna grundläggande kriterier för kulturstöd.

Kulturnämndens kriterier framhåller att den som beviljas kulturstöd ska följa svensk lagstiftning. Förvaltningen föreslår i linje med detta därför att kulturnämndens riktlinjer ska betona följsamhet till lagstiftningen. Detta är ett avsteg ifrån stadens riktlinjer för föreningsbidrag som lyfter fram värderingsmässiga ståndpunkter för civilsamhället att agera utifrån. Orsaken till detta avsteg är att det konstnärliga och kulturella utbudet inte ska styras politiskt. Därtill anges i Göteborgs Stads kulturprogram ett förhållningssätt till yttrandefrihet och integritet som är överordnat stadens riktlinjer för föreningsbidrag till civilsamhället. Vad gäller demokratiperspektiv, så som mänskliga rättighetsfrågor och att motverka diskriminering, kränkningar och våld, är dessa givna utgångspunkter som styr förhållanden både på arbetsplatser och i kulturlivet för såväl medverkande som publik.

Enligt stadens riktlinjer kan staden fördela generella och selektiva bidrag. Kulturstöd fördelas i form av selektiva stöd.

Förvaltningen anammar i sin helhet stadens förslag till regelverk för processen från *Ansökan till Redovisning och uppföljning* i riktlinjer för kulturstöd, som de lyder i sin nuvarande form i stadsledningskontorets förslag till kommunstyrelsen.

Avsteg från kulturnämndens riktlinjer

Avsteg från likahanteringsprincipen vid bedömning av ansökningar om kulturstöd hanteras genom politiska beslut om att bevilja stöd enligt kulturnämndens stödform Riktat stöd.

Konsekvens och följsamhet mot riktlinjerna är viktiga för att säkerställa likahandling och rättssäkerhet. Om återkommande behov av avsteg från riktlinjerna identifieras, bör frågan väckas om riktlinjerna behöver ses över och revideras.

Stödjande dokument

Nationella kulturpolitiska mål

Kulturstrategi för Västra Götaland

Kulturnämndens riktlinjer för kulturstöd

Göteborgs Stads kulturstöd syftar till att stärka och utveckla ett kulturliv av hög kvalitet för hela Göteborg. Kulturstödet riktas till huvudsakligen publika verksamheter som bedöms vara av konstnärlig och kulturpolitisk betydelse. Sammantaget ska fördelning av kulturstöd stärka förutsättningarna för ett dynamiskt och mångfacetterat fritt kulturliv i hela staden.

- Göteborgs Stads kulturstöd ska:
 - värna möjligheterna att verka konstnärligt med integritet och yttrandefrihet som grund,
 - stödja ett kvalitativt konst- och kulturutbud,
 - stärka och utveckla förutsättningarna för hållbara villkor och infrastruktur för det fria konst- och kulturlivet,
 - stödja möjligheterna att ta del av och vara delaktig i stadens konst- och kulturliv,
 - stödja mångfalden av konstnärliga och kulturella möten och mötesplatser,
 - bidra till spridningen av konst och kultur i hela Göteborg.
- Kulturstödet ska vara tillgängligt att söka för alla som är verksamma i kulturlivet.
- Kulturstödet ska bidra till ett vidgat kulturutbud med hänsyn taget till jämställdhets- och mångfaldsperspektiv.
- Särskild hänsyn ska tas till barn och unga och deras behov.

Kulturnämndens grundläggande kriterier för kulturstöd

- Organisationer och personer som beviljas kulturstöd ska följa svensk lagstiftning. Det innebär att lagar och regler mot diskriminering, kränkningar och hot om våld ska efterlevas.
- Göteborgs Stads kulturprogram värnar den fria konstens betydelse för en hållbar och demokratisk samhällsutveckling. Det innebär att idéer och tankar får gestaltas fritt och att gestaltningen bedöms utifrån sina konstnärliga kvaliteter.
- Principen om armlängds avstånd ska tillämpas i beslut om fördelning av kulturstöd. Det innebär att det inte ska finnas politisk styrning i prioriteringarna av det konstnärliga innehållet och att kulturskapare ska garanteras konstnärlig frihet.
- Kulturstödet fördelas i form av selektiva stöd. Det innebär att varje stödform har specifika regler som anger vad som gäller för den organisation eller enskilda aktör som söker kulturstöd.

Göteborgs Stads grundläggande kriterier för föreningsbidrag

Följande kriterier för föreningsbidrag till civilsamhället gäller även för organisationer som beviljas kulturstöd:

- Föreningen ska vara uppbyggd och fungera enligt demokratiska principer.
- Föreningen ska verka för lika rättigheter och möjligheter till delaktighet och deltagande oberoende av kön, könsidentitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsvariation, sexuell läggning och ålder.
- Föreningen ska ha lokal anknytning och bidraget ska komma göteborgarna till gagn.
- Den verksamhet som föreningen söker bidrag för ska ha allmänintresse.
- Den verksamhet som föreningen söker bidrag för ska inte vara partipolitisk eller religiös.
- Föreningen ska ha av medlemmar godkända stadgar, en ansvarig styrelse och revisor.